

**MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
UNIVERSITATEA „BABEȘ-BOLYAI”, CLUJ-NAPOCA
FACULTATEA DE STUDII EUROPENE**

TEZĂ DE DOCTORAT

**GRAIUL ȘI FOLCLORUL
DIN ȚARA OAȘULUI**

REZUMAT

**CONDUCĂTOR ȘTIINȚIFIC,
PROF. UNIV. DR. ION CUCEU**

**DOCTORAND,
NATALIA MIHAELA (FEHER) LAZAR**

2013

Cuprins

În loc de introducere - Țara Oașului – <i>organism viu</i>	5
Capitolul I. Istoricul cercetărilor în Țara Oașului	9
Capitolul II. Coordonate teoretice. Dimensiuni ale folclorului și culturii populare	18
1. Cultura – accepțiuni generale	18
2. Cultura populară spirituală și materială. Cultura populară românească	23
3. Faptul folcloric literar și categoriile lui	32
3.1. Categoriile folclorice rituale	33
3.2. Categoriile de tranziție (proverbele și ghicitorile)	37
3.3. Categoriile ale epicului (proza populară; epica versificată)	38
3.4. Lirismul folcloric. Categoriile ale liricului	45
4. Comunicarea în mediile tradiționale - structură social-culturală	48
4.1. Limbă. Limbaj. Vorbire	50
4.2. Forme de limbaj	53
5. Obiceiurile și funcțiile lor în mediile tradiționale	55
5.1. Obiceiurile tradiționale – acte de comunicare	55
5.2. Obiceiurile – forme de expresie ale comunităților tradiționale	57
Capitolul III. Aspecte istorico-sociale și geografice ale Țării Oașului	65
1. Aspecte istorico-sociale ale Țării Oașului	65
1.1. Țările ca regiuni geografice tipice ale României	65
1.2. Scurt istoric al Țării Oașului	66
1.3. Unități administrativ-teritoriale în Țara Oașului	68
1.4. Considerații asupra vechimii populării Țării Oașului	73
2. Țara Oașului – studiu geografico-economic	77
2.1. Factorii fizico-geografici ai individualizării Țării Oașului	77
2.2. Relieful Țării Oașului	78
2.3. Particularități climatice	80

2.4. Caracterizare hidrografică	80
2.5. Considerații generale privind flora și fauna Țării Oașului	83
Capitolul IV. Elemente de identitate oșenească	84
1. Casa oșenească – fenomen economico-social	84
2. Portul tradițional – marcă identitară	90
3. Modalități de salvagardare a patrimoniului cultural imaterial al Țării Oașului	100
4. Meșteșugurile tradiționale din Țara Oașului	107
4.1. Viața meșteșugărească din Transilvania. Bresle meșteșugărești	107
4.2. Viața meșteșugărească în Satu Mare. Considerații generale	109
4.3. Meșteșuguri tradiționale în Țara Oașului	110
Capitolul V. Graiul din Țara Oașului	114
1. Fonetica	115
1.1. Vocale	115
1.2. Diftongi	118
1.3. Consoane	121
1.4. Accidente generale	125
2. Morfologia	127
2.1. Substantivul	127
2.2. Articolul	129
2.3. Adjectivul	130
2.4. Pronumele	130
2.5. Numeralul	133
2.6. Verbul	133
2.7. Alte părți de vorbire neflexibile	137
3. Lexicul	138
3.1. Formarea cuvintelor	138
3.2. Lexicul	141
3.2.1. Termeni împrumutați din limbile vecine	141
3.2.2. Evoluții de sens specifice zonei	143
3.2.3. Derivate specifice pe teren românesc	144

Capitolul VI. Dimensiuni ale folclorului și culturii populare în	
Țara Oașului	145
1. Poezia ceremonialurilor de trecere din Țara Oașului	145
1.1. Ceremonialul de la naștere - poezie rituală de integrare	146
1.2. Ceremonialul nupțial – poezie rituală de unificare	153
1.3. Ceremonialul de înmormântare – poezie rituală de reintegrare	166
2. Obiceiurile de peste an – acte de comunicare tradiționale	179
2.1. Obiceiurile de primăvară și vară în Țara Oașului	179
2.2. Sărbătorile de toamnă și iarnă în Țara Oașului	190
Concluzii	196
Corpus de texte folclorice	202
Listă localități și informatori	254
Bibliografie	259
Anexa	272
1. Țara Oașului. Diviziuni administrative	273
2. Fotografii reprezentative din Țara Oașului	274
3. Fișe	296
3.1. Dosar de candidatură - Tezaur Uman Viu (FINTA FLOARE)	297
3.2. Ansamblul folcloric „Sânzienele” Negrești Oaș	304
3.3. Ansamblul folcloric „Oașul” Negrești Oaș	307

Cuvinte cheie: grai, folclor, Țara Oașului, tradiție, inovație, comunicare, texte folclorice.

Studiul de față s-a născut din considerație față de locurile natale – Țara Oașului – și din nevoia de cunoaștere mai aprofundată a fenomenului dialectal, etnografic și folcloric oșenesc. În ciuda interesului general pe care îl stârnește și a investigațiilor de care s-a bucurat pe parcursul secolului al XX-lea, Țara Oașului este încă insuficient cunoscută, descoperindu-se ochiului cercetătorului ca o regiune etnofolclorică de tip *țară*, cu o comunitate umană clar definită, unde oamenii se identifică cu spațiul în care trăiesc, precum și cu cele câteva elemente distinctive: graiul oșenesc, gospodăria tradițională, portul popular, muzica, *danțul* și *țâpuritura*. Lucrarea intitulată „Graiul și folclorul din Țara Oașului” urmărește să ofere, din perspectivă interdisciplinară, o privire de ansamblu asupra graiului și folclorului din Țara Oașului.

Printre zonele folclorice puternic individualizate, cu datini, credințe, obiceiuri bine conservate, se numără și cea a oșenilor din Ugocea și Oaș, numită generic *Țara Oașului*. În ciuda interferențelor cu zonele învecinate (Maramureș, Codru), Oașul a păstrat în formă arhaică o multitudine de elemente caracteristice. O particularitate deosebit de importantă a acestei regiuni o reprezintă graiul, socotit când grai de tranziție (Șt. Giosu), când grai subordonat subdialectului crișean (Petrovici) sau celui maramureșean (Șt. Giosu). Astfel se explică unele confuzii care rezultă din faptul că unele trăsături lingvistice caracteristice Oașului sunt extinse asupra întregului areal al subdialectului (crișean sau maramureșean), sau, invers, sunt considerate caracteristice graiului oșenesc unele fenomene lingvistice specifice strict subdialectului respectiv.

Cultura tradițională este o realitate care implică o multitudine de aspecte, în special de ordin spiritual, și care și-a consolidat poziția de-a lungul timpului între alte culturi, aducând importante contribuții pentru evoluția fenomenului cultural, în general. Pentru omul tradițional, cultura reprezintă un sistem organizat de relații cu lumea și cu universul, sistemul având la bază o logică ce ține mai curând de trăsăturile psihologice și morale ale omului decât de logica matematică.

Omul societății tradiționale este un *homo significans*, reușind să-și dezvolte capacitatea de semnificare și comunicare. El este în același timp un *homo religiosus* și, raportându-se la cosmos, a descoperit două moduri de a fi în lume –

sacru și profanul – pe care și le-a asumat. Omul și-a cucerit, treptat, locul în cosmos (universul sau macrocosmosul), construindu-și un microunivers, după modelul universului absolut. Obiceiurile, credințele, datinile și alte valori ale culturii tradiționale, ce s-au modificat din punct de vedere istoric în interiorul unor comunități sociale, influențate de un anumit ansamblu de concepții ideologice și politice transmise din generație în generație, definesc ceea ce înțelegem noi prin *tradiție*.

Caracterul tradițional și raportul dintre tradiție și inovație reprezintă una din relațiile fundamentale care stau la baza folclorului. Relația dintre tradiție și inovație se manifestă la nivelul comportamentului folcloric (atitudinea diferențiată în interiorul comunităților umane față de vechi și nou), al proceselor folclorice (creație, interpretare, conservare, circulație), dar și la nivelul faptelor literare și al textului folcloric ca atare (categorii, teme și variantele lor, structura internă a variantelor). În comunitățile rurale tradiționale (cum este și cazul zonei cercetate, Țara Oașului), tendințele de a conserva tradiția și a înnoi coexistă, într-un sistem de contradicții dialectice, care determină însăși dinamica proceselor de creație și de transformare în folclor.

Raportul dintre tradiție și inovație și structura diacronică a faptelor de folclor, ca și a întregii culturi populare, au determinat conservarea unor valori de cultură străveche în sistemul culturilor evolute. Viața unei comunități rurale privită prin prisma tradiției se desfășoară conform unui sistem unitar, organic și dinamic, care cuprinde o serie de superstiții, credințe, practici magice, menite să păstreze tradiția și deplina armonie în cadrul comunității.

În cercetarea noastră am utilizat atât metode calitative, cât și cantitative, predominante fiind cele calitative. Dintre metodele cantitative am folosit, la începutul cercetării, ancheta prin chestionar, apelând la întrebări închise, dar, în special la întrebări deschise. În etapa a doua a cercetării, am utilizat metode calitative, preponderent studiul de caz, care ne-a permis interpretarea din interior atât a fenomenelor etnofolclorice, cât și a fenomenelor dialectale și interviul semidirectiv, pentru a surprinde viziunea interlocutorului asupra subiectului cercetat. În etapa a treia, de interpretare a rezultatelor, am apelat la metodele comprehensive, încercând să realizăm, în lucrarea de față, nu o radiografie a realității etnofolclorice și dialectale din Țara Oașului, ci o perspectivă hermeneutică asupra faptelor cercetate.

Lucrarea „Graiul și folclorul din Țara Oașului” este structurată în șase capitole, alături de introducere și de „Concluzii”, completate cu un amplu „Corpus de texte folclorice” și propune atât o viziune diacronică asupra graiului și a faptelor de cultură populară, cât și una sincronică, prin urmărirea desfășurării unor obiceiuri populare și a legăturilor dintre ele.

Introducerea încearcă o prezentare generală a zonei cercetate – „Țara Oașului – organism viu”, prezentând câteva elemente de identitate oșenească (portul popular, muzica, *danțul și țâpuriturile*), care fac din Țara Oașului o regiune etnofolclorică distinctă.

Primul capitol al lucrării, „Istoricul cercetărilor în Țara Oașului”, prezintă opinii pertinente ale celor care au fost atrași de Țara Oașului și i-au dedicat câteva pagini în care au surprins aspecte istorice, geografice, etnografice, lingvistice, folclorice, sociologice, încercând să reliefeze cu multă obiectivitate elementele care dau specificitate zonei. Amintim, în acest sens, ca lucrări reprezentative: Ion A. Candrea - „Graiul din Țara Oașului”, București, 1906; Ion Mușlea - „Cercetări folklorice în Țara Oașului”, Cluj, 1932 și „Cercetări etnologice zonale”, Ediția critică, note și un glosar dialectal de Ion Cuceu și Maria Cuceu, studiu introductiv de Ion Cuceu, Cluj-Napoca, 2004; Vasile Scurtu - „Cercetări folklorice în Ugocea românească (jud. Satu-Mare)”, București, 1942; Gheorghe Focșa - „Țara Oașului. Cultura materială – studiu etnografic”, vol. II, București, 1975; Jacques Bouët, Bernard Lortat-Jacob, Speranța Rădulescu - „Din răputeri. Glasuri și cetere din Țara Oașului”, București, 2006.

Capitolul al II-lea, „Coordonate teoretice. Dimensiuni ale folclorului și culturii populare”, este structurat în cinci subcapitole, oprindu-se asupra instrumentarului de noțiuni teoretice cu ajutorul cărora se va opera pe întreg parcursul lucrării. Astfel, subcapitolul „Cultura – accepțiuni generale” definește cultura ca ansamblu dinamic de valori funcționale și modalitate fundamentală de integrare a spațiului vital în existența individului și a societății, fenomen social, o a treia existență (între om și natură) sau un sistem de semne sau valori elaborate de gândirea umană, ca rezultat al procesului de asimilare și adaptare în raport cu mediul înconjurător.

Subcapitolul „Cultura populară spirituală și materială. Cultura populară românească” analizează caracterul sistemic complex al culturii populare

(spirituale), semnificațiile profunde ale culturii tradiționale și surprinde câteva aspecte generale ale culturii materiale (civilizație).

Următorul subcapitol – „Faptul folcloric literar și categoriile lui” – definește noțiuni teoretice prin delimitarea categoriilor folclorice, schițând un tablou general al categoriilor folclorului literar care, așa cum afirmam și în text, nu poate fi conceput decât într-o structură ierarhică, determinată de funcționarea criteriilor de clasificare la niveluri diferite.

Subcapitolul „Comunicarea în mediile tradiționale – structură social-culturală” se oprește asupra noțiunii de comunicare, care, în sens larg, poate fi considerată ca un transfer ordonat de semnificație ce implică o serie de elemente: un emițător, un mesaj, un cod sau limbaj, un mijloc de transmitere, un receptor capabil să decodifice mesajul, dar, în esență, presupune interpretarea experienței comunității tradiționale, conferirea de sens și semnificație.

Ultimul subcapitol al capitolului al II-lea al lucrării – „Obiceiurile și funcțiile lor în mediile tradiționale” – vine să completeze tabloul noțiunilor teoretice, reiterând ideea că obiceiurile au un rol recunoscut în formarea și perpetuarea tradiției, ele fiind socotite ca adevărați *piloni ai tradiției*, tocmai pentru că sunt moduri de comportament și forme de acțiune prin și în conviețuirea socială.

Capitolul al III-lea, „Aspecte istorico-sociale și geografice ale Țării Oașului”, fixează coordonatele istorice și geografice ale microregiunii cercetate, insistând asupra identității de tip *țară*. Am considerat deosebit de util un astfel de capitol, deoarece el are capacitatea de a defini corect un context în care apoi vom situa întregul nostru demers.

Următorul capitol, intitulat „Elemente de identitate oșenească”, surprinde problematici actuale: „Casa oșenească – fenomen economico-social” (prezintă evoluția locuinței/ gospodăriei oșenești din sec. al XVII-lea până în prezent), „Portul tradițional – marcă identitară” (unde insistăm asupra faptului că, pe lângă utilitatea practică, costumul popular este purtător de simboluri și semne, având încifrat un adevărat cod de comunicare pe care creatorul dorește să-l transmită *Lumii*). Subcapitolul „Modalități de salvagardare a patrimoniului cultural imaterial al Țării Oașului” își propune prezentarea a două studii de caz din teren, iar cel intitulat „Meșteșugurile tradiționale din Țara Oașului” încearcă să demonstreze că în acestea sunt încorporate valori ale umanității, legate atât de împlinirea unor

nevoi fundamentale ale omului - utilitare, cât și de necesitatea comunicării artistice - estetice.

Aspectul monografic al lucrării este completat de capitolul „Graiul din Țara Oașului”, care surprinde particularitățile graiului la nivel fonetic, morfologic și lexical, precum și de „Corpusul de texte folclorice” alcătuit dintr-un număr amplu de texte provenite din cercetarea personală de teren, din Arhiva de Folclor a Facultății de Litere, Centrul Universitar Nord Baia Mare, precum și din colecțiile fundamentale alcătuite de cercetătorii preocupați de fenomenul culturii tradiționale din Țara Oașului (Ion Candrea, Vasile Scurtu, Ion Mușlea).

Capitolul al șaselea ne oferă o imagine de ansamblu asupra folclorului obiceiurilor și asupra culturii populare din Țara Oașului, începând cu riturile de trecere, continuând cu obiceiurile calendaristice. Cercetarea tuturor acestor obiceiuri din lumea satului oșenesc s-a realizat, în primul rând prin observație directă, dar și prin utilizarea unor mijloace specifice de anchetă, precum chestionarul, observația directă și interviul.

Nașterea reprezintă prima etapă din ciclul vieții sau din *riturile de trecere*, trecerea de la pre existență în existență, presupunând o serie de obiceiuri ce însoțesc această *tranziție*. Scopul acestor rituri și ritualuri consacrate este acela de a-l integra pe copil/individ în viața comunității, dar și de a-l separa de Haos, de necunoscutul pre existențial. Imaginea actuală a ceremonialurilor legate de naștere, atât în Țara Oașului, cât și în alte zone ale țării, nu mai este aceeași cu cea arhetipală, însă mai păstrează niște elemente care trimit la vechile rituri și ritualuri. Poezia ceremonialului de naștere nu este foarte bogată, ea cuprinzând, însă, anumite elemente cu caracter obligatoriu. Ceremonialul are în interiorul său un ritm propriu impus tocmai de acea funcție integratoare dominantă. Integrarea trebuie să stea sub semnul firescului, al normalității și se realizează, mai ales, prin intermediul unei poezii magice de apărare.

Dintre datinile și obiceiurile oșenilor legate de cele mai importante momente din viața omului (nașterea, nunta, înmormântarea), cele referitoare la nuntă întrec mult pe celelalte prin complexitate, amploare și spectacol. Moment major al ciclului existențial, căsătoria marchează trecerea într-o nouă etapă a vieții, cu semnificații multiple atât pe plan social, cât și individual, generând o serie de manifestări cu caracter marital și premarital, în care sprijinul comunității are un rol bine definit. Etapele nunții din Oaș sunt bine definite prin unitatea lor și

prin respectarea acestora în acord cu normele tradiționale obștești: pețitul, târgul (*credințarea*), nunta propriu-zisă, structurată în: chemarea la nuntă, *găteala steagului*, *găteala miresei*, *danțul* miresei cu fetele din sat, *bulciugul mirelui*, *bulciugul miresei*, masa mare, strigarea și strângerea darurilor, printre aceste etape succesive având loc și *giocul* sau *danțul* colacilor.

Nunta reprezintă un complex de obiceiuri, prin căsătorie, tinerii suportând trecerea de la o stare la alta, iar grija colectivității fiind aceea de a asigura o *transformare* sub semnul normalității. Trecerea tinerilor din starea de *fecior/fecioară* în aceea de *bărbat/femeie* nu presupune doar o modificare de structură socială, ci și acceptarea unui nou model comportamental, asumarea.

Moartea, cel de-al treilea eveniment important din viața individului, este percepută ca fiind trecerea din *lumea albă* în *lumea de dincolo*. În concepția poporului român moartea nu reprezintă sfârșitul, dispariția în neant, ci un prag de trecere într-o altă stare, *marea trecere*. La fel ca și celelalte rituri de trecere, ceremonialul funerar respectă structura propusă de Arnold van Gennep, fiind delimitate cele trei categorii de rituri: preliminară sau de separație, liminare sau de prag și postliminare sau de integrare. Scenariul funebru este mult mai unitar decât cel nupțial și cel legat de naștere, purtând o evidentă pecete conservatoare, inovația fiind aproape nesemnificativă. La prima vedere ar părea că, în cazul obiceiurilor înmormântării, ar domina riturile de trecere menite să regleze despărțirea defunctului de comunitatea pe care o părăsește și mai ales față de familie. Totuși, se dovedesc a fi mai puternice riturile de trecere ce vizează integrarea defunctului în marea familie a morților. O pondere mare o au și riturile menite să protejeze comunitatea de relele pe care le-ar putea provoca decedatul prin revenirea lui mai ales sub formă de strigoi, dar și cele menite să apere mortul de toți dușmanii ce s-ar putea ivi în calea lui, atât cât ține marea lui trecere până la destinație.

Obiceiurile de peste an erau, în general, în directă legătură cu desfășurarea timpului, a calendarului, dar și a muncilor în colectivitățile agricole sau de păstori și îndeplinirea lor, potrivit datinei, era în interesul întregii colectivități. Întreaga comunitate era interesată de performarea lor, participa la desfășurarea obiceiului, chiar dacă numai un anumit grup avea un rol activ. În Oaș, la fel ca și în majoritatea zonelor etno-folclorice ale țării, sărbătorile calendaristice constituiau prilejuri de manifestare colectivă a bucuriei de a trăi, de întâmpinare a

naturii ce învia sau rodea sau renăștea. În satele oșenești de astăzi, sărbătorile de peste an nu mai sunt manifestări ale întregii colectivități și nici poezia ce le însoțește nu mai e atât de consistentă, ea existând doar în memoria pasivă a persoanelor mai în vârstă. Totuși, putem aminti sărbători cu puternicii semnificații mitico-folclorice, precum: *Sângeorzul* (Sf. Gheorghe), *Alesul sau Sâmbra Oilor*, *Floriile*, *Paștele*, *Sânzienele*, *Adormirea Maicii Domnului*, *Sâmedrul* (Sf. Dumitru), *Sânt Andrei* (Sf. Andrei), *Crăciunul*, *Anul Nou*, *Boboteaza* ș.a..

În cultura noastră tradițională, obiceiurile, în totalitatea lor, cele pe care folcloriștii le-au numit *calendaristice* sau *de peste an*, împreună cu cele pe care le-au numit *ale vieții de familie* formează un sistem de complexe interrelații, un sistem corelat cu viața omului, cu viața neamului ca celulă fundamentală a societății noastre tradiționale, cu viața comunităților mai mici sau mai mari, locale sau regionale.

Obiceiurile, fiind parte integrantă permanentă și neeliminabilă a modului de trai al oamenilor, făcând parte dintr-un sistem de viață care nu a fost până acum schimbat, continuă să-și păstreze, în mare parte, funcțiile și formele vechi. Realități culturale complexe, în care modul de expresie artistic este doar o parte a întregului lor sincretic, ele nu sunt atât de expuse procesului de trecere spre bunuri de consum, pe care l-am constatat la cântece și dansuri, în special.

Momente hotărâtoare ale vieții omului, nașterea, căsătoria, moartea, se cer marcate și astăzi prin obiceiuri, după cum se cer marcate și zilele însemnate ale anului (mai ales sărbătorile religioase), trecerea de la un anotimp la altul, anumite practici gospodărești, munci agricole. Apoi, alături de obiceiurile tradiționale, apar obiceiuri noi, care răspund noilor condiții de viață, necesității socio-culturale a societății contemporane. Față de obiceiurile tradiționale, noile obiceiuri, pe care să devină și ele tradiționale, transformă lexicul obiceiurilor vechi, plasându-l în noi scenarii și schimbându-i funcția.

Obiceiurile formează, deci, un mecanism activ al vieții sociale, un mecanism creator și păstrător de ordine, un mecanism creator de cultură. Prin aceasta, ele se deosebesc de celelalte categorii ale folclorului, de basme, de cântecele epice și chiar de cele lirice, care vorbesc mai mult despre situațiile în care se găsește omul, despre anumite întâmplări ale vieții sociale, relatează ca texte în sensul propriu al cuvântului, pe când obiceiurile ne apar ca acte ale mecanismului social.

Lucrarea propusă s-a dorit o încercare de redescoperire a identității unui spațiu și a unei culturi, realizându-se ca o cercetare etnologică, ceea ce presupune o anumită complexitate, deoarece se apleacă asupra aspectelor istorice, sociale, economice și culturale. În partea cea mai importantă a lucrării, se încearcă reconstituirea unor elemente ce țin de cultura materială, dar mai ales de cea spirituală, care pot conduce la identificarea specificului unei comunități, dar și al unei zone etno-folclorice. În acest sens, s-a încercat îmbinarea cunoștințelor din domeniul folclorului, etnografiei, lingvisticii etc. pentru a defini specificul acestui spațiu.

Cercetarea de teren, îmbinată cu cercetarea arhivelor și a literaturii de specialitate, ne-a demonstrat faptul că Oașul e un spațiu în spațiu, o zonă inconfundabilă, unicitatea fiind dată de oamenii săi, de portul, muzica, *danțul* și *țâpuriturile*, graiul străbun, toate acestea făcând ca Țara Oașului să pulseze continuu, precum o veritabilă *celulă vie*, să trăiască într-un prezent clădit pe tradiție și să-și construiască un viitor mai bun, în concordanță cu datinile, tradițiile, obiceiurile moștenite de la predecesori.

Bibliografie

- ALR s.n. = *Atlasul lingvistic român. Serie nouă* (E. Petrovici coord.), vol. I-II, 1956; vol.III, 1962; vol. IV, 1965; vol. V, 1966; vol. VII, 1972.
- ALRM = *Micul Atlas Lingvistic Român, serie nouă*, Ed. Academiei, vol. I, 1956, vol. III, 1967, vol. IV, 1987.
- ALRR-Criș. = *Atlasul lingvistic român pe regiuni – Crișana*.
- ALRR-Sint. = coord. Nicolae Saramandu, *Atlasul Lingvistic Român. Sinteză*, Ed. Academiei, vol. I, București, 2005 (autori: Dana-Mihaela Zamfir, Marilena Tiugan, Verginica Barbu Mititelu, Carmen Radu, Irina Floarea, Mihaela Morcov).
- Andron 1986-1987 = Ioniță G. Andron, *La o sâmbură a oilor în satul Racșa din Țara Oașului în urmă cu 50 de ani*, în „Satu Mare. Studii și comunicări”, vol. VII-VIII, Satu Mare, 1986-1987.
- Andron 2001 = Ioniță G. Andron, *Racșa, locuri și oameni*, Editura Gutinul, Baia Mare, 2001.
- Andron 1996 = Ioniță G. Andron, *Racșa – vatră de neam românesc*, Editura Gutinul, Baia Mare, 1996.
- Andron 1972 = Ioniță G. Andron, *Sîmbra Oilor: Oaș – Huta Certeze*, Comitetul de Cultură și Educație Socialistă al județului Satu Mare, 1972.
- Andron 1977 = Ioniță G. Andron, *Țara Oașului*, Editura Dacia, 1977.
- Bănățeanu 1965 = Tancred Bănățeanu, *Portul popular din regiunea Maramureș: zonele Oaș, Maramureș, Lăpuș*, Casa Creației Populare, Baia Mare, 1965.
- Băncilă 1996 = V. Băncilă, *Duhul sărbătorii*, Editura Anastasia, București, 1996.
- Bârlea 1981 = Ovidiu Bârlea, *Folclorul românesc*, I, Editura Minerva, București, 1981.

- Bârlea 1983 = Ovidiu Bârlea, *Folclorul românesc*, II, Editura Minerva, București, 1983.
- Bârlea 1974 = Ovidiu Bârlea, *Istoria folcloristicii românești*, Editura Enciclopedică Română, București, 1974.
- Bârlea 1975 = Ovidiu Bârlea, *Mică enciclopedie a poveștilor românești*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1975.
- Bârlea 1979 = Ovidiu Bârlea, *Poetica folclorică*, Editura Univers, București, 1979.
- Benoist 1995 = Benoist Luc, *Semne, simboluri, mituri*,
- Bernea 1985 = Ernest Bernea, *Cadre ale gândirii populare românești*, Editura Cartea Românească, București, 1985.
- Bogdan, Călinescu 1976 = Andrei Bogdan, Maria Călinescu, *Județul Satu Mare*, Editura Academiei R.S.R., București, 1976.
- Bonte, Izard 1999 = Pierre Bonte, Michel Izard, *Dicționar de etnologie și antropologie*, Editura Polirom, Iași, 1999.
- Bouët et alii 2006 = Jacques Bouët, Bernard Lortat-Jacob, Speranța Rădulescu, *Din răspuțeri. Glasuri și cetere din Țara Oașului*, București, Institutul Cultural Român, 2006.
- Brăiloiu 1981 = Constantin Brăiloiu, *Opere*, vol. V, Editura Muzical, București, 1981.
- Bura-Pop 2008 = Lenuța Bura-Pop, *Fata din Cămara Zânelor: amintiri pentru generația de acum și pentru urmașii acesteia*, Editura Eco Print, Satu Mare, 2008.
- Bura-Pop 2009 = Lenuța Bura-Pop, *Obiceiuri și îndeletniciri din Oaș*, în "Confluente", an. IV, nr. 1(8), februarie 2009, Satu Mare.
- CADE = I.-A. Candrea, Gh. Adamescu, *Dicționarul enciclopedic ilustrat "Cartea Românească"*, București, 1926-1931.
- Candrea 1906 = I.- A. Candrea, *Graiul din Țara Oașului* în Buletinul Societății Filologice, Atelierele SOCEC, București, 1906.
- Caracostea, Bârlea 1971 = Dumitru Caracostea, Ovidiu Bârlea, *Problemele tipologiei folclorice*, Editura Minerva, București, 1971.
- Caragiu-Marioțeanu 1975 = Matilda Caragiu Marioțeanu, *Compendiu de dialectologie română*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1975.

- Caraman 1997 = Petru Caraman, *Studii de etnografie și folclor*, Editura Junimea, București, 1997.
- Cazacu-Slama 1959 = Tatian Slama-Cazacu, *Limba și context*, Editura Științifică, București, 1959.
- Chevalier, Gheerbrant 1995 = Jean Chevalier, Alain Gheerbrant, *Dicționar de simboluri*, vol. I-III, Editura Artemis, București, 1995.
- Chioreanu-Oaș 2003 = Ioan Chioreanu-Oaș, *Corinde din Țara Oașului*, în „Memoria ethnologica”, Baia Mare, 2003.
- Chioreanu-Oaș 2007 a = Ioan Chioreanu-Oaș, *Muzică populară din Țara Oașului*, Editura Zestrea, Baia Mare, 2007.
- Chioreanu-Oaș 2007 b = Ioan Chioreanu-Oaș, *Țara Oașului: știință și remedii*, Editura Eurotip, Baia Mare, 2007.
- Chițimia 1971 = Ion Chițimia, *Folclorul românesc în perspectivă comparată*, București, 1971.
- Cicio 2009 = Cicio, Ana, *Tropotind pe pragul timpului*, în „Confluente”, an. IV, nr. 2(9), Satu Mare, 2009.
- Cioara 1940 = Ioan Teodor Cioara, *Folclor din Țara Oașului, Maramureșului și Chioarului*, Deva, 1940.
- Coatu 1998 = Nicoleta Coatu, *Structuri magice tradiționale*, Editura Bicc All, București, 1998.
- Corniță 1997 = Georgeta Corniță, *Paradigme ale expresivității în lirica populară nerituală din Maramureș*, Editura Umbria, Baia Mare, 1997.
- Corniță 1998 = Constantin Corniță, *Obiceiuri în legătură cu nașterea, căsătoria și moartea în Ungureni – zona Lăpuș*, Editura Umbria, Baia Mare, 1998.
- Corniță 2001 a = Constantin Corniță, *Zona Lăpuș. Contribuții etnologice și antropologice*, Editura Umbria, Baia Mare, 2001.
- Corniță 2001 b = Constantin Corniță, *Zona Maramureș. Matricea etnologică și paradigmele folclorului maramureșean*, Editura Umbria, Baia Mare, 2001.
- Coșeriu 1999 = Eugenio Coșeriu, *Introducere în lingvistică*, ed. a II-a, Editura Echinoc, Cluj, 1999.

- Coteanu 1961 = Ion Coteanu, *Elemente de dialectologie a limbii române*, București, 1961.
- Crețu 1988 = Tudor Vasile Crețu, *Existența ca întemeiere*, Editura Facla, Timișoara, 1988.
- Cristu et alii 1966 = Cristu, I., Tomescu, I., Udrea, S., *Cooperația meșteșugărească în România – UCECOM*, București, 1966.
- Cuceu 1988 = Ion Cuceu, Maria Cuceu, *Vechi obiceiuri agrare românești*, Editura Minerva, 1988.
- Cuceu 2000 = Ion Cuceu, *Probleme actuale în structura culturii tradiționale*, Presa Universității Clujene, Cluj-Napoca, 2000.
- Cuceu 2003 = Maria Cuceu, *Ritualul agrar al cununii la seceriș*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2003.
- Cuceu 2008 = Ion Cuceu, Maria Cuceu, *Ritualuri agrare românești III. Texte rituale ale "colacului" în Transilvania, Banat, Crișana, Sătmăr și Sălaj*, Editura Efes, 2008.
- Cuceu, Corniță 2004 = Ion Cuceu, Constantin Corniță, *Corpusul folclorului maramureșean (I)*, Baia Mare, Umbria, 2004.
- Cuceu, Șeuleanu 2005 = Ion Cuceu, Ion Șeuleanu, Maria Cuceu, Anamaria Petrean, *Ritualurile de nuntă în Transilvania I. Cântecel de nuntă din Bihor*, Cluj, Editura Fundației pentru Studii Europene, 2005.
- Cucuiet 1992-1993 = Lucian Cucuiet, *Obiceiuri de primăvară și vară în Țara Oașului*, în „Studii și comunicări”, vol. IX-X, Satu Mare, 1992-1993.
- Dance 2006 = Iacob Dance, *Interdicțiile din Postul Paștilor în zona Oaș*, în “Confluente”, an. I, nr. 2, Satu Mare, 2006.
- Dance 1970 = Iacob Dance, *Jocuri populare din județul Satu Mare*, Comitetul pentru cultură și artă al județului Satu Mare, 1970.
- Dăncuș 1986 = Mihai Dăncuș, *Zona etnografică Maramureș*, Editura Sport-Turism, București, 1986.
- Dărăbuș 2007 = Carmen, Dărăbuș, *Influența dinamicii sociale asupra tradiției în Țara Oașului*, în “Memoria ethnologica”, an VII, nr. 21-22-23, Baia Mare, 2007.

- Delavrancea 1963 = Barbu Ștefănescu Delavrancea, *Din estetica poeziei populare*, în *Despre limbă și literatură*, E.P.L., București, 1963.
- Densusianu 1966 = Ovid Densusianu, *Folclorul. Cum trebuie înțeles*, în *Viața păstorească în poezia noastră populară*, E. P. L., București, 1966.
- Densusianu, Candrea 1906-1908 = Ovid Densusianu, I.-A. Candrea, Th. D. Sperantia, *Graiul nostru. Texte alese din toate părțile locuite de români*, I-II, București, Socec, 1906-1908.
- DEX = *Dicționarul explicativ al limbii române*, Ediția a II-a, Editura Univers Enciclopedic, București, 1996.
- DLRM = *Dicționarul limbii române moderne*, Ed. Academiei, București, 1958.
- *** *Dicționar de termeni literari*, București, EU, 1979.
- Dial.rom. 1977 – Matilda Caragiu Marioțeanu, Liliana Ionescu-Ruxăndoiu, Ștefan Giosu, Romulus Todoran, *Dialectologie română*, Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1977.
- Doniga 1962 = Vasile T. Doniga, *Poezii populare din Oaș, Maramureș și Năsăud*, în vol. „Folclor din Transilvania”, Editura pentru Literatură, București, 1962.
- Durand 1977 = Gilbert Durand, *Structurile antropologice ale imaginarii*, Editura Univers, București, 1977.
- Durkheim 1995 = Emile Durkheim, *Forme elementare ale vieții religioase*, Editura Polirom, Iași, 1995.
- Eliade 1991 = Mircea Eliade, *Eseuri*, Editura Științifică, București, 1991.
- Eliade 1994 = Mircea Eliade, *Imagini și simboluri. Eseuri despre simbolismul magico-religios*, Editura Humanitas, București, 1994.
- Eliade 1995 = Mircea Eliade, *Sacrul și profanul*, Editura Humanitas, București, 1995.
- Eretescu 2004 = Constantin Eretescu, *Folclorul literar al românilor – o privire contemporană*, Compania, București, 2004.
- Evseev 1983 = Ivan Evseev, *Cuvânt – simbol – mit*, Editura Facla, Timișoara, 1983.

- Evseev 1994 = Ivan Evseev, *Dicționar de simboluri și arhetipuri culturale*, Editura Amarcord, Timișoara, 1994.
- Evseev 1987 = Ivan Evseev, *Simboluri folclorice. Lirica de dragoste și ceremonialul de nuntă*, Editura Facla, Timișoara, 1987.
- Farcaș 2008 a = Ioan-Mircea Farcaș, *Derivarea cu sufixe diminutive în subdialectul maramureșean*, în „Lucrările Primului simpozion internațional de lingvistică”, Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, București, Editura Universității din București, 2008.
- Farcaș 2008 b = Ioan-Mircea Farcaș, *Câteva observații asupra unor derivate verbale din graiurile maramureșene*, în „Fonetică și dialectologie” (FD), XXVII, 2008, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti”, București.
- Farcaș 2009 a = Ioan-Mircea Farcaș, *Fonomorfologia subdialectului maramureșean*, Drückzentrum Verlag, Nürnberg, Deutschland, 2009.
- Farcaș 2009 b = Ioan-Mircea Farcaș, *Lexicul subdialectului maramureșean*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2009.
- Fochi 1980 = Adrian Fochi, *Estetica oralității*, Editura Minerva, București, 1980.
- Focșa 1975 = Gheorghe Focșa, *Țara Oașului. Cultura materială – studiu etnografic*, vol. II, Muzeul satului, București, 1975.
- Focșa 1986-1987 = Gheorghe Focșa, *Procurarea și prelucrarea materialelor pentru îmbrăcămintea și țesăturile tradiționale din Țara Oașului*, în „Studii și comunicări”, vol. VII-VIII, Satu Mare, 1986-1987.
- Focșa 1999 = Gheorghe Focșa, *Spectacolul nunții din Țara Oașului*, Editura Muzeului Sătmărean, 1999.
- Frățilă 2006 = Vasile Frățilă, *Elemente de origine germană în graiurile românești*, în „Lucrările celui de-al XII-lea Simpozion Național de Dialectologie”, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2006.
- Gennep 1996 = Arnold van Gennep, *Riturile de trecere*, Editura Polirom, Iași, 1996.

- Georgiu 1997 = Grigore Georgiu, *Națiune. Cultură. Identitate*, Editura Diogene, București, 1997.
- Ghinoiu 1999 = Ion Ghinoiu, *Lumea de aici, lumea de dincolo*, Editura Fundației Culturale Române, București, 1999.
- Ghinoiu 1997 = Ion Ghinoiu, *Obiceiuri de peste an. Calendar*, Editura Fundației Culturale Române, București, 1997.
- Ghinoiu 2001 = Ion Ghinoiu, *Panteonul românesc. Dicționar*, Editura Enciclopedică, București, 2001.
- Ghinoiu 2003 = Ion Ghinoiu, *Sărbători și obiceiuri românești*, Ed. Elion, București, 2003.
- Ghiur 2002 = Florica Ghiur, *Datini și obiceiuri de primăvară din Țara Oașului*, în “Memoria ethnologica”, an. II, nr. 2-3, Baia Mare, 2002.
- Goja 2009 = Anca Goja, *Tradițiile de Paște, păstrate în Borșa și Oaș*, în „Glasul Maramureșului”, 22 aprilie 2009, Baia Mare.
- Gorovei 1995 = Artur Gorovei, *Credințe și superstiții ale poporului român*, “Editura Grai și suflet – cultura națională”, București, 1995.
- Greimas 1975 = A. J. Greimas, *Despre sens. Eseuri semiotice*, Editura Univers, București, 1975.
- Haiduc 1992-1993 = Gheorghe Haiduc, *Cadrul etnografic al cultului funerar în Oaș*, în *Satu Mare. Studii și comunicări*, vol. IX-X, Satu Mare, 1992-1993.
- Haiduc 2009 a = Ștefan Haiduc, *Ioniță G. Andron, De ce iubesc Țara Oașului*, în “Confluente”, an. IV, nr. 2(9), Satu Mare, 2009.
- Haiduc 2009 b = Ștefan Haiduc, *Țara Oașului – spațiu etno-folcloric*, în “Confluente”, an. IV, nr. 1(8), Satu Mare, 2009.
- Halmi Negreșteanu 1998 = Ion Halmi Negreșteanu, *Folclor oșenesc*, Editura Lamura, Satu Mare, 1998.
- Herțea 1970 = Iosif Herțea, *Cîteva particularități stilistice ale muzicii de joc oșenești*, în “Revista de etnografie și folclor”, București, 1970.
- Hotca 2006 = Ovidiu Mihai Hotca, *Filă din istoria Țării Oașului. Structuri sociale în Țara Oașului în a doua jumătate a*

secolului al XVII-lea și prima jumătate a secolului al XVIII-lea, Baia Mare, 2006.

- Huizinga 2002 = Johan Huizinga, *Homo ludens*, Editura Humanitas, București, 2002.
- Iancu 1975 = Victor Iancu, *Palatalizarea dentalelor în limba română*, Editura Facla, Timișoara, 1975.
- Iancu 2001 = Victor Iancu, *Istoria limbii române – privire sintetică*, Editura Fundației Culturale Române, 2001.
- Iancu 2006 = Ștefan Iancu, *Țara Oașului*, ediție multilingvă, cu o prefață de Ioan Nistor, Satu Mare, 2006.
- Ilieș 2006 = Marin Ilieș, *Țara Oașului. Studiu de geografie regională*, Presa Universitară Clujeană, 2006.
- ILR 1969 = *Istoria limbii române*, vol. I, 1965, coord. Al. Graur, vol. II, 1969, coord. I. Coteanu, Editura Academiei, București.
- Kernbach 1978 = Victor Kernbach, *Miturile esențiale*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1978.
- Kernbach 1994 = Victor Kernbach, *Universul mitic al românilor*, Editura Științifică, București, 1994.
- Lévi-Strauss 1978 = Claude Lévi-Strauss, *Antropologie structurală*, Editura Politică, București, 1978.
- Lévi-Strauss 1960 = Claude Lévi-Strauss, *Gândirea sălbatică. Totemismul azi*, Editura Științifică, București, 1960.
- Lorinț 1968 = Florica Lorinț, *Obiceiuri la naștere în Oltenia de nord*, în *Revista de Etnografie și Folclor*, T. 13, nr. 6, 1968.
- Lotman 1970 = Iuri M. Lotman, *Lecții de poetică structurală*, Editura Univers, București, 1970.
- Mancaș 1991 = Mihaela Mancaș, *Limba artistic românească în secolul XX*, Editura Științifică, București, 1991.
- Marian 1995 a = S. Fl. Marian, *Înmormântarea la români*, Editura Grai și Suflet, București, 1995.
- Marian 1995 b = S. Fl. Marian, *Nașterea la români*, Editura Grai și Suflet București, 1995.
- Marian 1995 c = S. Fl. Marian, *Nunta la români*, Editura Grai și Suflet, București, 1995.

- Marioțeanu et alii 1977 = Matilda Caragiu Marioțeanu, Ștefan Giosu, Liliana Ionescu-Ruxăndoiu, Romulus Todoran, *Dialectologie română*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977.
- Mauss 1993 = Marcel Mauss, *Eseu despre dar*, Institutul European, Iași, 1993.
- Maxwell 1995 = J. Maxwell, *Magia*, București, 1995.
- Mcquail 1999 = Denis Mcquail, *Comunicarea*, Institutul European, Iași, 1999.
- Meruțiu 1929 = Victor Meruțiu, *Județele din Ardeal și Maramureș până în Banat. Evoluție teritorială*, în Institutul de Arte Grafice “Ardealul”, Cluj, 1929.
- Meteș 1922 = Ștefan Meteș, *Contribuție nouă la voievozii români din Ardeal și părțile ungurești în veacul al XVI-lea și al XVIII-lea*, Cluj, 1922.
- Mihaly 1900 = Ioan Mihaly de Apșa, *Diplome maramureșene din secolele XIV și XV*, Maramureș, Sighet, 1900.
- Munteanu 2009 a = Gheorghe Munteanu, *Aliceni – sat oșenesc* în “Confluente”, an. IV, nr. 1(8), Satu Mare, 2009.
- Munteanu 2009 b = Gheorghe Munteanu, *Însemnări din Cămârzana*, în “Confluente”, an. IV, nr. 2(9), Satu Mare, 2009.
- Munteanu 2009 c = Gheorghe Munteanu, *Originea numelui Cămârzana* în “Confluente”, an. IV, nr. 1(8), Satu Mare, 2009.
- Munteanu 1972 = Ștefan Munteanu, *Stil și expresivitate poetică*, Editura Științifică, București, 1972.
- Mușlea 1932 = Ion Mușlea, *Cercetări folklorice în Țara Oașului*, în Anuarul arhivelor de folclor, I, Editura Cartea Românească, Cluj, 1932.
- Mușlea 2004 = Ion Mușlea, *Cercetări etnologice zonale*, Ediție critică, note și un glosar dialectal de Ion Cuceu și Maria Cuceu; studiu introductiv de Ion Cuceu, Editura Fundației pentru Studii Europene, Cluj-Napoca, 2004.
- Mușlea 2005 = Ion Mușlea, *Arhiva de Folclor a Academiei Române: studii, memorii ale întemeierii, rapoarte de activitate, chestionare – 1930-1948*, Ediție critică, note, cronologie, comentarii și

- bibliografie de Ion Cuceu și Maria Cuceu, Editura Fundației pentru Studii Europene, Cluj-Napoca, 2005.
- NALR-Criș. = *Noul Atlas Lingvistic Român – Crișana*, vol. II. Familia, casa, Editura Academiei, București, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 2003, autori Ionel Stan, Dorin Urițescu.
- Negulescu 1963 = Mihai Negulescu, *Rapsodie în Oaș*, Editura Tineretului, București, 1963.
- Neț 2005 = Mariana Neț, *Lingvistică generală, semiotică, mentalități. O perspectivă de filosofie a limbajului*, Institutul European, 2005.
- Oltean 1999 = Daniela Oltean, Prefață la Focșa, Gheorghe, *Spectacolul nunții din Țara Oașului*, Editura Muzeului Sătmărean, 1999.
- Papahagi 1979 = Tache Papahagi, *Mic dicționar folcloric*, Editura Minerva, București 1979.
- Papahagi 1967 = Tache Papahagi, *Poezia lirică populară*, Editura pentru Literatură, București 1967.
- Pascu 1954 = Pascu, Ștefan, *Meșteșugurile din Transilvania până în secolul XVI-lea*, Editura Academiei R.P.R., 1954.
- Pătruț 1953 = I. Pătruț, *Influențe maghiare în limba română*, în SCL, IV, 1953.
- Petrescu, Irimie 1967 = Petrescu, Paul, Irimie, Cornel, *Meșteșuguri artistice în România*, Editura Meridiane, București, 1967.
- Pop 1989 = Dumitru Pop, *Obiceiuri agrare în tradiția populară românească*, Ed. Dacia, Cluj Napoca, 1989.
- Pop 2003 = Dumitru Pop, *Universul culturii tradiționale și promovarea lui în cultură și viața contemporană*, Editura Casa cărții de știință, Cluj-Napoca, 2003.
- Pop 1998 = Mihai Pop, *Folclor românesc*, vol.I-II, Editura „Grai și Suflet – Cultura națională”, București 1998.
- Pop 1976 = Mihai Pop, *Obiceiuri tradiționale românești*, ICED, București 1976.
- Pop 1971 = Mihai Pop, *Problèmes généraux de l'ethnologie européenne*, în *Travaux du Premier Congrès International d'Ethnologie Européenne*, Paris, 1971.

- Pop et alii 1983 = Gheorghe Pop, Ion Chiș Șter, *Graiul, etnografia și folclorul zonei Chioar*, Baia Mare, 1983.
- Pop, Ruxăndoiu 1991 = Mihai Pop, Pavel Ruxăndoiu, *Folclor literar românesc*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1991.
- Popa 1980 = Radu Popa, *Premisele cristalizării vieții statale românești*, Editura Enciclopedică, București, 1980.
- Popescu-Județ 1963 = Gheorghe Popescu-Județ, *Jocuri populare din Oaș și Maramureș*, Casa Regională a Creației Populare, 1963.
- Propp 1970 = V. I. Propp, *Morfologia basmului*, Editura Univers, București, 1970.
- Radosav 1984 = Radosav, Doru, *Ghid de oraș. Satu Mare*, Editura Sport-Turism, 1984.
- Râpă 1960 = Isidor Râpă, *Cântece din Țara Oașului*, Casa Regională a Creației Populare, Baia Mare, 1960.
- Ruxăndoiu 2001 = Pavel Ruxăndoiu, *Folclorul literar în contextul culturii populare românești*, Editura “Grai și suflet – Cultura națională”, București, 2001.
- Sava 2008 = Eleonora Sava, Cercul Științific Studentesc de Etnologie și Folclor, Facultatea de Litere, UBB Cluj, *Unde bea apă curcubeul. Rituri magice din Țara Oașului*, Editura Fundației pentru Studii Europene, Editura Napoca Star, Cluj-Napoca, 2008.
- Sânzienele* (II), în *Vatra*, Serie nouă, anul XII, nr. 11 (140), 1982.
- Scurtu 1942 = Vasile Scurtu, *Cercetări folklorice în Ugocea românească*, Academia Română, Extras din Anuarul Arhiveri de Folclor No. VI, București, 1942.
- Stahl, Constantin 2004 = Stahl, Paul-Henri, Constantin, Marin, *Meșterii țărani români*, Editura Tritonic, București, 2004.
- Stan 1997 = L. Stan, *Întemeierea adăposturilor spiritului între gestul sacru și actul natural*, în *Revista de etnografie și folclor*, T. 42, 1-2, 1997.
- Stoica 1973 = Georgeta Stoica, *Interiorul locuinței țărănești*, Editura Meridiane, București, 1973.

- Stoica 1976 = Georgeta Stoica, *Podoabe populare românești*, Editura Meridiane, București, 1976.
- Stoica, Horșia 2001 = Stoica, Georgeta, Horșia, Olga, *Meșteșuguri artistice tradiționale*, Editura Enciclopedică, București, 2001.
- Suciu 1998 = Alexandru Suciu, *Nevoia actuală de ceremonial și ritual*, Ed. "Lux Libris", Brașov, 1998.
- Suiogan 2006 a = Delia Suiogan, *Forme de interacțiune între cult și popular*, Editura Ethnologica, Baia Mare, 2006.
- Suiogan 2006 b = Delia Suiogan, *Simbolica riturilor de trecere*, Editura Paideia, București, 2006.
- Szirmai 1809 = Antal Szirmai, *Szathmar Várnegye*, Buda, 1809.
- Șăineanu 1895 = Lazăr Șăineanu, *Basmelor române în comparațiune cu legendele clasice și în legătură cu basmele popoarelor învecinate și ale tuturor popoarelor romanice*, București, 1895.
- Șeuleanu 2000 = Ion Șeuleanu, *Nuntă în Transilvania*, Editura "Viitorul Românesc", București, 2000.
- Șeuleanu 1977 = Ion Șeuleanu, *Poezia de nuntă în folclorul românesc*, rezumatul tezei de doctorat, Cluj-Napoca, 1977.
- Șeuleanu 1985 = Ion Șeuleanu, *Poezia populară de nuntă*, Editura Minerva, București, 1985.
- Tăutu 1975 = Aloisie Tăutu, *Cinci documente cu privire la vechimea românilor din Țara Oașului*, 1975.
- Teaha 1961 = Teofil Teaha, *Graiul din Valea Crișului Negru*, Editura Academiei, București, 1961.
- Trebici, Ghinoiu 1986 = Vladimir Trebici, Ion Ghinoiu, *Demografie și etnografie*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1986.
- Țiproc 2008 a = Iosif Țiproc, *Griga lui Ianoș*, Editura Solstițiu, Satu Mare, 2008.
- Țiproc 2008 b = Iosif Țiproc, *Victor Fanea – martirul din Bixad*, Editura Solstițiu, Satu Mare, 2008.

- Urișescu 1984 = D. Urișescu, *Graiul din Țara Oașului*, în *Tratat de dialectologie română*, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1984.
- Ursache 1976 = Petru Ursache, *Poetica folclorică*, Editura Junimea, Iași, 1976.
- Vacarciuc 2006 a = Petru Vacarciuc, *Câteva considerații asupra folclorului muzical din Țara Oașului*, în “Confluente”, an. I, nr. 3, Satu Mare, 2006.
- Vacarciuc 2006 b = Petru Vacarciuc, *Țăpăritul în Țara Oașului*, în “Confluente”, an. I, nr. 3, Satu Mare, 2006.
- Velcea 1964 = Ion Velcea, *Țara Oașului. Studiu de geografie fizică și economică*, Editura Academiei R.P.R., 1964.
- Vlad 1994 = Carmen Vlad, *Sensul. Dimensiunea esențială a textului*, Editura Dacia, Cluj Napoca, 1994.
- Vlăduțiu 1973 = Ion Vlăduțiu, *Etnografia românească*, București, 1973.
- Vulcănescu 1979 = Romulus Vulcănescu, *Dicționar de etnologie*, Editura Albatros, București, 1979.
- Vulpe 1980 = Magdalena Vulpe, *Subordonarea în frază în dacoromâna vorbită*, București, 1980.
- Wald 1970 = Henri Wald, *Homo significans*, Editura Enciclopedică, București, 1970.
- Wald 1972 = Henri Wald, *Limba și valoare*, Editura Enciclopedică, București, 1972.
- Wald 1968 = Henri Wald, *Realitate și limbaj*, Editura Academiei R.S.R., București, 1968.